

СОБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Врз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија, издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за средното образование,

што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 24 јуни 2025 година.

Бр. 08-3621/1
24 јуни 2025 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Гордана Сиљановска-Давкова, с.р.

Претседател на Собранието
на Република Северна
Македонија,
Африм Гаши, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СРЕДНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

Член 1

Во Законот за средното образование („Службен весник на Република Македонија“ број 44/1995, 24/1996, 34/1996, 35/1997, 82/1999, 29/2002, 40/2003, 42/2003, 67/2004, 55/2005, 113/2005, 35/2006, 30/2007, 49/2007, 81/2008, 92/2008, 33/10, 116/10, 156/10, 18/11, 51/11, 6/12, 100/12, 24/13, 41/14, 116/14, 135/14, 10/15, 98/15, 145/15, 30/16, 127/16, 67/17 и 64/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ број 229/20 и 78/25), во член 41 во став (6) по алинејата 2 додава нова алинеја 3, која гласи:

„- да е запишан како редовен ученик во гимназиско или стручно образование, да има одличен успех и да се истакнува со способности, знаења и работни навики, заради напоредно здобивање и со музичко или балетско образование.“.

Во алинејата 3, која станува алинеја 4, зборовите: „воспитно - дисциплинска мерка“ се заменуваат со зборовите: „педагошка мерка отстранување од училиштето и“.

Член 2

Во член 59-б во став (2) во алинејата 2 по зборот „(секретар)“ се додаваат зборовите: „и советник за сметководствени работи (сметководител)“.

Член 3

Членот 60 се менува и гласи:

„(1) Воспитувачот го избира директорот на средното училиште со ученички дом по пат на јавен оглас и заснова работен однос на определено време до завршување на учебната година.

(2) Јавниот оглас од ставот (1) на овој член, се објавува во најмалку два дневни весника, од кои најмалку во еден од весниците што се издаваат на македонски јазик и во весниците што се издаваат на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик. Огласот трае најмалку три до најмногу осум работни дена од денот на објавувањето.

(3) Средното училиште, пред да распише јавен оглас за вработување, потребата од воспитувач на определено време ја обезбедува со воспитувач со соодветно образование со неполн фонд на работни часови од друго јавно средно училиште во општината, по обезбедена согласност за вработување на определено работно време од Министерството.“.

Член 4

По членот 60 се додаваат три нови членови 61, 62 и 63, кои гласат:

„Член 61

(1) За воспитувач во средно училиште со ученички дом може да се вработи лице кое ги исполнува следниве услови:

- да е државјанин на Република Северна Македонија,
- да има соодветно образование согласно со нормативот за воспитувач и
- добиена согласност за вработување на определено време од Министерството.

(2) Приправничкиот стаж на воспитувачот по правило трае една година, за кој период му се определува ментор, кој ја следи работата на приправникот и подготвува извештај за неговата подготвеност за полагање на стручниот испит, кој го доставува до наставничкиот совет на средното училиште.

(3) Воспитувачот од ставот (1) на овој член, е должен стручниот испит, да го пријави во првиот нареден испитен рок по истекот на приправничкиот стаж.

(4) Приправникот по истекот на приправничкиот стаж полага стручен испит кој го организира Државниот испитен центар преку стручни комисии за спроведување на приправничкиот испит, формирани од директорот на Државниот испитен центар од редот на вработените административни службеници/даватели на јавни услуги во Бирото и Државниот испитен центар и од воспитувачи во средните училишта кои имаат најмалку седум години работен стаж во верифицирана воспитно-образовна установа.

(5) Воспитувачот за полагање на стручниот испит плаќа надоместок, чијашто висина ја утврдува министерот за образование и наука, врз основа на реалните трошоци за спроведување на стручниот испит (подготвување на материјали за полагање, печатење и издавање на уверението за положен стручен испит и слично). Надоместокот за полагање на стручен испит е приход на Државниот испитен центар.

(6) Воспитувачот кој нема да го положи стручниот испит, е должен повторно да го пријави и полага испитот во наредниот испитен рок. Доколку не го положи и во наредниот испитен рок, му престанува работниот однос во средното училиште.

(7) На воспитувачот кој го положил стручниот испит му се издава уверение за положен стручен испит, најдоцна во рок од 15 дена од денот на полагањето на стручниот испит. Уверението го издава Државниот испитен центар, а го потпишува директорот на Државниот испитен центар. Уверението се издава во три примероци, од кои едниот примерок му се доставува на воспитувачот кој го положил стручниот испит, вториот се доставува до средното училиште и се приложува во неговото персонално досие, а третиот се чува во архивата на Државниот испитен центар.

(8) За издадените уверенија од ставот (7) на овој член, Државниот испитен центар води електронска евиденција.

(9) Програмата за полагање на стручниот испит на воспитувачот ја донесува министерот, на предлог на Бирото.

(10) Формата и содржината на уверението за положен стручен испит за воспитувач, ги пропишува министерот, на предлог на Државниот испитен центар.

(11) Нормативот за воспитувач од ставот (1) алинеја 2 на овој член, го утврдува министерот, на предлог на Бирото.

Член 62

(1) Кандидатите за вработување се пријавуваат на јавниот оглас од член 60 став (1) од овој закон, преку поднесување на пријава и приложување на докази за исполнување на условите за работното место.

(2) Комисијата за селекција, која ја формира директорот на средното училиште, е составена од три члена од редот на вработените воспитувачи, наставници и стручни соработници во јавното средно училиште, е должна во рок од три дена од истекот на рокот за пријавување на огласот да провери дали кандидатите ги доставиле задолжителните докази за исполнување на условите од огласот, доколку со посебен закон не е поинаку уредено.

(3) По извршената проверка на документацијата на кандидатите, Комисијата за селекција документацијата за кандидатите кои ги исполнуваат условите ги доставува до училишниот одбор. Училишниот одбор му предлага на директорот кандидат за воспитувач.

(4) Воспитувачите кои се вработуваат на постојни работни места испразнети по основа на пензионирање, боледување, отказ, смрт, преземање или друго, а за кои работни места биле обезбедени финансиски средства, можат да засноваат работен однос без објавен јавен оглас, на определено време, најмногу до три месеци со согласност од градоначалникот за општинските средни училишта, училиштата на Град Скопје, односно министерот за државните средни училишта.

Член 63

(1) Во дејноста на средното образование трансформацијата на работниот однос од определено на неопределено време на воспитувач во средно училиште со ученички дом е дозволена, само ако:

- воспитувачот има работен стаж повеќе од две години во воспитно-образовна установа верифицирана од Министерството, со прекин или без прекин,

- воспитувачот е на работното место за кое се бара трансформација, испразнето по основа на пензионирање, отказ, смрт или други основи и се обезбедени финансиски средства,

- воспитувачот ги исполнува условите предвидени во нормативот за воспитувач,

- работодавачот утврди дека има трајна потреба од воспитувач и истото нема да предизвика престанок на работен однос на веќе вработениот наставен и друг кадар поради деловни причини (технолошки вишок),

- воспитувачот има положен стручен испит и

- е добиена согласност за трансформација на работен однос од Министерството.

(2) Барањето за трансформација на работен однос, средното училиште го доставува до Комисијата за трансформација на работен однос (во натамошниот текст: Комисијата за трансформација), која ја формира градоначалникот на општината/градот Скопје, односно министерот за државните средни училишта и е составена од три члена, и тоа: по два члена

од општината/градот Скопје, односно Министерството, и еден член од репрезентативниот синдикат за образование. Претседател на Комисијата за трансформација е еден од претставниците од општината/градот Скопје, односно Министерството.

(3) Комисијата за трансформација се формира за период од три години.

(4) Кон барањето за трансформација на работниот однос, средното училиште до Комисијата за трансформација доставува:

- извештај за остварен работен стаж од Фондот на пензиското и инвалидското осигурување на Северна Македонија,

- изјава од директорот на средното училиште дека постојното работно место за кое се бара трансформација е испразнето по основа на пензионирање, отказ, смрт или други основи и се обезбедени финансиски средства,

- изјава од директорот на средното училиште дека има трајна потреба од лицето и нема да предизвика престанок на работен однос на веќе вработениот наставен и друг кадар поради деловни причини (технолошки вишок),

- копија од диплома/уверение за завршено соодветно образование согласно со нормативот,

- копија од уверение за положен стручен испит и

- анализа на работните места на ниво на средното училиште.

(5) Комисијата за трансформација врши проверка на доказите од ставот (4) на овој член и изготвува извештај со предлог за трансформација само за лицата кои ги исполнуваат условите за трансформација на работен однос. Извештајот со предлогот потребно е да содржи и анализа на работните места на ниво на средно училиште и на општина/град Скопје, и истиот задолжително треба да биде потпишан од сите членови на Комисијата за трансформација.

(6) Комисијата за трансформација за општинските средни училишта, односно училиштата на Град Скопје извештајот со предлогот од ставот (5) на овој член, го доставува до Министерството.

(7) На воспитувачите кои не ги исполнуваат условите од ставот (1) на овој член, Комисијата за трансформација ги враќа документите на средното училиште со образложение, во рок од седум дена од денот на разгледувањето на истите.

(8) Директорот на средното училиште врз основа на известувањето од ставот (7) на овој член, во рок од седум дена од денот на добивањето на известувањето донесува одлука за одбивање на трансформација на работниот однос.

(9) Воспитувачот кој не е задоволен од одлуката од ставот (8) на овој член, има право на жалба во рок од 15 дена од денот на приемот на одлуката, до Државната комисија за одлучување во управна постапка, постапка од работен однос и инспекциски надзор во втор степен.

(10) Жалбата од ставот (9) на овој член, може да биде поднесена и во електронска форма со употреба на средство за електронска идентификација преку Националниот портал за електронски услуги или преку посредник за административни услуги за електронски пат, согласно со прописите од областа на електронското управување и електронските услуги и од областа на електронските документи, електронската идентификација и доверливите услуги.

(11) Министерството врз основа на извештајот со предлогот од ставот (5) на овој член, за лицата кои ги исполнуваат условите за трансформација на работен однос, во рок од 10 работни дена, дава согласност за трансформација на работниот однос.

(12) Директорот на средното училиште врз основа на дадената согласност од ставот (11) на овој член, во рок од седум дена од денот на добивањето на согласноста, донесува одлука за трансформација на работниот однос.“

Член 5

Во член 91 во ставот (14) зборовите: „педагог или психолог“ се заменуваат со зборовите: „односно стручен соработник“.

Ставот (15) се менува и гласи:

„Ако наставникот, односно стручниот соработник од ставот (14) на овој член, не може да се врати во училиштето каде што работел пред да биде избран за директор, наставникот односно стручниот соработник се распоредува и заснова работен однос на неопределено работно време на соодветно работно место во друго училиште на подрачјето на општината, односно Градот Скопје.“.

Член 6

Во член 93-а во ставот (3) зборот „наставник“ се заменува со зборовите: „наставник/наставник во средно училиште со ресурсен центар (наставник во училишта за ученици со посебни потреби) /наставник кој изведува индивидуална настава“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) Доколку во средното училиште со ресурсен центар кој во својот состав има ученички дом се сместуваат и ученици/студенти согласно со Законот за ученичкиот стандард, односно Законот за студентскиот стандард, платата на директорот се зголемува за 15%.“.

Ставот (4) станува став (5).

Член 7

Во член 93-в во ставот (4) по зборот „министерот“ се додава зборот „најдоцна“.

Член 8

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 9

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.